

บทบาทครูสอนภาษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ROLE OF LANGUAGE TEACHER IN THAILAND 4.0

ประวิทย์ ชงชัย*

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการสอนภาษาของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสอนภาษาใช้ข้อมูลเป็นช่องทางใช้สื่อการสอน และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้ได้ผล และอีกทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาของครูสอนในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) และยุคข้อมูลข่าวสาร โดยครูสอนภาษาสามารถใช้สื่อดิจิทัล (Multimedia) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) เพิ่มในกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็นได้แก่ทักษะการสื่อสาร การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารทางไกล การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การสร้างอาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: ไทยแลนด์ 4.0 , โลกาภิวัตน์, สื่อดิจิทัล, สารสนเทศ

ABSTRACT

This article aims to study the teaching ways of teachers in Thailand 4.0 (Thailand 4.0) as a guideline for language teachers to use information as a way to use the teaching materials and to stimulate interests the students effectively. In addition, to study of the development of language teaching methods of teachers in the globalization era. In the globalization and the information age, the teachers can use digital media (electronic media) to manage teaching and learning effectively. By using artificial intelligence (A.I.) to the learning activities that students will gain the necessary skills, including communication skills, usage of Information and long distance communication through computer and artificial intelligence, also creating a career and learning themselves.

Keywords: Thailand 4.0, Globalization, Multimedia, information

*คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทนำ

ประเทศไทยในต้นศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา การเรียนการสอนภาษาที่ต้องพึ่งครูเป็นสำคัญ (Teacher Centered) ครูสอนภาษาจะทุ่มเทเสียสละกับการสอน จำเนื้อหาได้แทบทุกหน้าของตำรา ผู้เรียนคนใด ตั้งใจฟังคำบรรยาย อ่านบททวนคำบรรยาย สามารถท่องจำเนื้อหาและทฤษฎีโครงสร้างทางภาษา หลักการและแนวปฏิบัติ สามารถปฏิบัติตาม จะสอบได้และได้เกรดในระดับที่ดี ในปัจจุบันนี้เรียกการสอนแบบนี้ว่า ครูสอนภาษาแบบยุคไทยแลนด์ 1.0 ต่อมา รัฐบาลไทยในสมัยนั้นได้ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 บังคับให้เยาวชนไทยต้องเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 7 ปี เยาวชนที่เข้าอยู่ในระบบโรงเรียนจึงเพิ่มมากขึ้น (ดิเรก พรสีมา : 2559) กอปรกับผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้น ทำให้สัดส่วนของวัยเรียนสูงขึ้นและมีความหลากหลายตามความสนใจ ความถนัด และสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีเครื่องมือวัดคือสติปัญญาและความถนัดของแต่ละคน การสอนภาษาของครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จะยึดครูเป็นสำคัญเหมือนอย่างที่เคยปฏิบัติมาไม่ได้ เลยเรียกครูที่ได้สอนตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนว่า ครูสอนภาษาแบบยุคไทยแลนด์ 2.0 โดยครูทั่วไปจะต้องผ่านการฝึกมาเป็นอย่างดีในหลากหลายวิชาเอกตามความสนใจ ความถนัด และสอนตามระดับสติปัญญาของผู้เรียน ครูจึงมีความความถนัด และมีความรู้ในรายวิชานั้นๆ อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เจริญรุดหน้าอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนต่างคนต่างมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่เห็นได้ชัดเจนนั้นก็คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology= ICT-ไอซีที) ได้รับการพัฒนาจนมีศักยภาพสูงมาก มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้แบบไม่มีขอบเขตจำกัด (Globalization) สามารถสื่อสารถึงกันได้ในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านทางตัวหนังสือ ข้อความเสียง ภาพนิ่ง ภาพวิดีโอ แพนแกรม และระบบอัตโนมัติต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่ในการสอนภาษาของครู ที่ต้องอาศัยกลไกและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญ

ดังนั้นการสอนแบบที่ผ่านๆ มาจึงไม่เพียงพอสำหรับครู เพราะครูที่สามารถใช้สื่อได้เป็นอย่างดีจึงมีประสิทธิภาพจึงมีมากกว่า จึงเป็นที่มาของ ครูสอนภาษายุคไทยแลนด์ 3.0 โดยครูสอนภาษาสามารถใช้สื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Websites, YouTube, PowerPoint, Facebook, LINE, Digital Learning Sources, Radio, TV, Printed Materials etc. ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พอก้าวย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีได้ก้าวหน้าและมีอัตราเร่งของการพัฒนาที่สูงมาก มีการนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence = AI) มาใช้ในการประดิษฐ์คิดค้น สร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการ ทำให้มนุษย์และปัญญาประดิษฐ์ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมด้านต่างๆ ได้รวดเร็วเกินความคาดหมายของมนุษย์ในหลากหลาย การสอนภาษาครูยุคไทยแลนด์ 3.0 จึงไม่เพียงพอในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นที่มาของ “ครูสอนภาษายุคไทยแลนด์ 4.0” ที่เน้นการสอนด้วยการเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากจะได้รับความรู้ในทางด้านภาษาแล้ว ผู้เรียนได้รับทักษะที่จำเป็นได้แก่ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์

การสร้างนวัตกรรม การเรียนและการทำงานร่วมกันเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารทางไกล การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การสร้างอาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือเรียกกันว่า 3R x 7C (วิจารณ์ พานิช: 2555) ดังนั้นครูสอนภาษาไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงเน้นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนให้เต็มไปด้วยความสงสัยที่ต้องการคำตอบ ความกระตือรือร้น ความอยากเรียนอยากรู้ขึ้นในชั้นเรียน หรือนอกห้องเรียน บรรยากาศการเรียนการสอนทุกห้องเป็นห้องเรียนแห่งความสงสัย อยากเรียนอยากรู้ อยากหาคำตอบ (Community of Inquiry) และสุดท้ายผู้เรียนก็จะลงมือค้นหาคำตอบที่ตนสงสัยและอยากรู้เป็นกระบวนการโดยยึดปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning = PBL) จากสื่อเทคโนโลยี สื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นวัตกรรมยุคใหม่ โดยการแนะนำจากครูผู้สอน ทั้งนี้จากการเรียนโดยยึดปัญหาเป็นฐานนี้จะทำให้ผู้เรียนและ/หรือครูกค้นพบความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และสร้างนวัตกรรมใหม่ การสอนของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงเป็นการสอนที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ (Creative Learning) ที่จะนำไปสู่การผลิตนวัตกรรม (Innovation) ขึ้นอีกด้วย

กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา

หนังสือ วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ของ วิจารณ์ พานิช (2555) ได้บอกเทคนิคการสอนต่างๆ พร้อมทั้งแนะนำว่า ครูต้องเป็นโค้ช หรือ คุณอำนวย ครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (facilitate) โดยตระหนักว่า ในโลกยุคใหม่ สังคมเปลี่ยน ทฤษฎีการเรียนรู้เก่าๆ บางทฤษฎีล้าหลังหรือใช้ไม่ได้ผล ครูต้องเรียนรู้ ทดลองใช้ทฤษฎีใหม่ๆ ที่มีการวิจัยพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากความก้าวหน้าด้านประสาทวิทยา (Neuroscience) และจิตวิทยาการรับรู้ (Cognitive psychology) นั่นคือ ครูต้องเป็นนักเรียน ยิ่งกว่าตัวนักเรียนที่ครูสอน อีกทั้งครูสอนภาษาให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบลงมือทำเองผ่านเครื่องมือ มีสื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นช่องทางการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาในยุคไทยแลนด์ 4.0

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักภาษาศาสตร์หลายกลุ่มมีความขัดแย้งกันในเชิงทฤษฎี เช่น กลุ่มวิเคราะห์โครงสร้าง (structuralisms) เห็นว่าวิธีการสอนใช้การจำรูปแบบ ซึ่งเน้นการฟัง-พูด ขณะที่กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตเพิ่มพูน (Transformational-Generative Grammar) เห็นว่าความหมายสำคัญกว่ารูปแบบและองค์ประกอบของภาษา ดังนั้นการเรียนการสอนโดยวิธีท่องจำมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนภาษาน้อยมาก เพราะเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถในการคิด สามารถวิเคราะห์การอ้างเหตุผลในบริบทต่างๆ เช่น แนวความคิดที่มีผลต่อการเรียนและการสอน ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การสอนภาษาของครูจึงเปลี่ยนจากวิธีเดิมคือเน้นจำรูปแบบมาเน้นความเข้าใจความหมาย (Cognitive Approach) และให้ความสำคัญกับการอ่านและการเรียน

การสอนภาษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนนำภาษาไปปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริง ข้อมูลทางภาษาที่ใช้สอนจะต้องอยู่ในระดับของภาษาที่ใช้จริงคือ มีความต่อเนื่องมีความสมบูรณ์ในตัวเอง

มีความเป็นธรรมชาติและข้อมูลทางภาษาเหล่านี้ควรสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน การให้ข้อมูลทางภาษาที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนและไม่สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้ทั่วไปของผู้เรียนได้ ทำให้ข้อมูลทางภาษาไม่มีความหมายและอาจทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ ข้อมูลทางภาษาไม่จำเป็นต้องเป็นตัวอักษรเสมอไป อาจอยู่ในรูปของรูปภาพ แผนภูมิ หรือแม้แต่คำเสียงและกริยาท่าทางของผู้เรียน ผู้สอน แนวความคิดนี้สอดคล้องกับแนวความคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

การช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสารได้นั้นครูสอนต้องจัดสภาพแวดล้อมให้จูงใจให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ ซึ่งภาษาที่ใช้สอนต้องไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป สิ่งการสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนเน้นที่ความหมายและรูปแบบที่ถูกต้อง บรรยากาศในการเรียนไม่เครียดและครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ ช่วยปรับข้อมูลทางภาษาที่ยากเกินระดับให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนถ้าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ในที่สุด อีกทั้งครูสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ทั้งครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ จะจัดการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนจริง ครูสอนเน้นให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหน้าที่ (Functions) ในสถานการณ์ซึ่งครูจำลองให้เหมือนชีวิตประจำวันมากที่สุด

หนังสือ วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ของ วิจารย์ พานิช (2555) ได้อ้างถึงทฤษฎีการเรียนรู้สมัยใหม่ที่น่าสนใจมาจากหนังสือ How learning works ของ Herber A. Simon ไว้ดังนี้

1. ความรู้เดิมของผู้เรียน คือผู้เรียนมีความรู้เดิมที่ผิดๆ ติดตัว ครูสอนต้องรู้วิธีการตรวจสอบให้พบและแก้หาทางแก้ไข จะไม่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจผิดไปเรื่อยๆ ส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้ในระดับขั้นต่อไปได้ และรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน

2. การจัดระบบความรู้ ผู้เรียนที่สามารถจัดระบบการเรียนรู้ได้ดีก็จะสามารถนำความรู้มาใช้ได้ทันทีและถูกจังหวะ

3. แรงจูงใจ ครูสอนต้องมีวิธีการเอาใจใส่และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน

4. การเรียนรู้ที่ถูกต้อง ผู้เรียนต้องเรียนรู้ให้จริง (mastery learning) ผู้เรียนที่ไม่รู้จักจริงโตขึ้นมาจะเริ่มเบื่อ

5. การสอนโดยการปฏิบัติและป้อนกลับ (Feedback teaching) ศิลปะของการป้อนกลับสำคัญที่สุด ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน เรียนแล้วมีความสุข เกิดความมั่นใจในตนเอง มีความคิดเป็นของตนเอง

6. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning) พัฒนาการของนักเรียนและบรรยากาศของการเรียน การเรียนสมัยใหม่ผู้เรียนต้องเรียนเป็นทีมเพราะโลกสมัยใหม่นั้นความร่วมมือสำคัญกว่าการแข่งขันบรรยากาศความคิดที่หลากหลาย รับฟังซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนใจเพื่อนร่วมทีม สิ่งแวดล้อม สังคม

7. ความสามารถในการกำกับกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (Self-Directed learner) ครูต้องฝึกให้ผู้เรียนเกิดความสามารถหรือทักษะในการกำกับการเรียนรู้ให้กับตนเอง ที่สำคัญคือให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองมีวิธีการเรียนอย่างไรและปรับปรุงวิธีการเรียนของตนเองได้

นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะต่างๆ เพื่อตอบสนองกับการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ วิจารย์ พานิช (2555) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า การศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C 3R ได้แก่ 1. Reading (อ่านออก) 2. (W)riting (เขียนได้) และ 3. (A) rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ 1. Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) 2. Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) 3. Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) 4. Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) 5. Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสนเทศ และรู้เท่า ทนสื่อ) 6. Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร) 7. Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

สื่อการสอนภาษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 (Teaching materials)

ในยุคโลกาภิวัตน์และยุคข้อมูลข่าวสาร ครูสอนและผู้เรียนมีโอกาสได้สัมผัสสื่อกับข้อมูลทางภาษาแบบหลากหลายรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์, สื่อดิจิทัล, E-book, บาร์โค้ด, คิวอาร์โค้ด และสื่ออื่นๆ เป็นลักษณะของภาษาที่ใช้จริงในการสื่อสาร มีทั้งข้อมูลที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อค้นคว้าหาความรู้และนำไปใช้ในการสอน ครูสอนภาษาสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกฝนตนเองได้ เช่น การหาข้อมูลจาก web sites ต่างๆ เช่น Yahoo, CNN, ESL เป็นต้น จึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน จัดกิจกรรมเสริมบทเรียนด้วยตนเอง โดยผ่าน Internet ได้เรียนรู้จากเจ้าภาษาอย่างแท้จริง อีกทั้งการใช้สื่อช่วยในการให้ feedback ที่ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยครูสอนภาษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมที่ถ่ายทอดความรู้เนื้อหาทางภาษาอย่างเดียวหรือเป็นผู้บรรยายคนเดียว เป็นผู้จัดกิจกรรมโดยนำข้อมูลทางภาษาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เปลี่ยนจากการเน้นที่ครูสอนมาเน้นที่ผู้เรียนว่าช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างไร ทั้งนี้ศาสตร์ของการสอนภาษามีการพัฒนาตลอดเวลา โดยครูสอนภาษาจะยึดถืออยู่ที่แนวคิดในแนวคิดหนึ่งไม่ได้ ครูสอนภาษาจำเป็นต้องติดตามความรู้ในศาสตร์ที่เป็นปัจจุบันสามารถนำความรู้มาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและในขณะเดียวกันต้องติดตามความก้าวหน้าของโลกและพัฒนาตนเองตลอดเวลา ครูสอนภาษาจึงจะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมในยุคโลกาภิวัตน์

พรพิมล แซ่เฮ้ง ได้ศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผ่าน ILP or CAI พบว่าการเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการที่จะศึกษา

มากยิ่งขึ้น สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ และ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ยืนยันว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI นั้น สามารถช่วยเพิ่มทักษะ และเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมทั้งการสร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียนอีกด้วย

การเรียนรู้ผ่านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการเรียนแบบตัวต่อตัวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทำให้ผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง ช่วยให้มีคามสบายใจ ไม่กังวลใจในกรณีที่ต้องตอบคำถามแล้วผิดเพราะเมื่อ ตอบผิดก็ไม่ต้องอายเพื่อน ไม่รู้สึกคับข้องใจเรื่องการถูกตำหนิจากครูผู้สอน และเมื่อจบบทเรียนแล้วก็สามารถ ทบทวนในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจได้อีก ในด้านความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มีผลดีมีเดีย และความคิดเห็น ต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีกระบวนการในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ มีความสนุกสนาน ในการเรียนรู้อยู่ด้วยการปฏิบัติจริง ตลอดจนมีการให้ขวัญกำลังใจผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น อีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญคือความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความพึงพอใจในการ เรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น พยายามที่จะเรียนรู้และศึกษา เนื้อหาที่นำเสนอ ซึ่งนำไปสู่ กระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุขและมีคุณภาพ

อิฏฐารมณ มิตสุวรรณ สิงหระ (2551) ได้ศึกษา ผลการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้คำศัพท์และทักษะการสื่อสารในรายวิชา ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2 โดยได้ทำการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยมีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือซึ่งผลแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนมีความสนใจต่อการเรียนการสอนและมีความพึงพอใจ ต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี เนื่องจากว่าผู้เรียนได้รับการกระตุ้นความสนใจ ทำให้ ผู้เรียนสามารถจำได้ง่ายและได้นาน สามารถตอบสนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล และไม่ มีข้อกำหนดในเรื่องเวลา และสถานที่เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความพอใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทุก คนเรียนตามทัน

ถนอมพร เลาหจรัสแสง ได้ศึกษา E-Learning ทางเลือกใหม่ของการศึกษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอ้างอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์หลักๆ ที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน มีอยู่ 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การสอนบนเว็บ (WBI) และ E-Learning

1. CAI เป็นสื่อช่วยสอนผ่านคอมพิวเตอร์ทั้งรูปแบบออนไลน์ (Internet) และ ซีดี (CD) ที่ออกแบบให้มีกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับบทเรียนได้อย่างมีความหมายรวมทั้งการจัดให้มีผลป้อนกลับโดยทันทีให้กับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ

2. WBI เป็นสื่อที่ผสมผสานระหว่างเว็บเทคโนโลยีกับกระบวนการออกแบบการเรียน การสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้และแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดทางด้านสถานที่และ

เวลาในการเรียน นอกจากนี้ระบบสามารถตรวจสอบพฤติกรรมการณ์ของผู้เรียนในกรณีที่ใช้การถ่ายทอดเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ รวมทั้งการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบ หรือ แบบฝึกหัดที่ได้จัดไว้ การเรียนการสอนมักจะเน้นเนื้อหาในลักษณะตัวหนังสือ (Text-Based) และภาพประกอบหรือ วิดีทัศน์ที่ไม่ซับซ้อน

3. E-learning ในขณะนี้ในปัจจุบัน ผู้เรียนที่ศึกษาจาก E-learning จะสามารถเรียกดูเนื้อหาออนไลน์ก็ได้ หรือ สามารถเรียกดูจากแผ่น CD-ROM ก็ได้ โดยที่เนื้อหาสารสนเทศที่ออกแบบสำหรับ E-learning นั้นจะใช้เทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) เป็นสำคัญ e-learning เป็นการนำส่งบทเรียนการศึกษา และฝึกอบรม โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต โดยหลักแล้ว e-learning เป็นการศึกษาทางไกลวิธีหนึ่งที่ผู้เรียน สามารถศึกษาวัสดุการเรียนผ่านคอมพิวเตอร์จากเว็บไซต์หรือซีดี ซึ่งผู้สอนเสริมและผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันและกันโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือการใช้บอร์ดวิเคราะห้ร่วมกัน e-learning จึงสามารถใช้เป็นวิธีการหลักในการนำส่งบทเรียนเพื่อฝึกอบรมหรือใช้ควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในห้องเรียน

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงวัสดุการเรียนการสอนดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์บนเว็บ (Web Based Instruction) ได้แก่บทเรียนสำเร็จรูปที่นำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์หรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
2. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Slide) ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอข้อมูลต่างๆ เพื่อการเรียนการสอน เช่น PowerPoint
3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Books) ได้แก่หนังสือต่างๆ ที่นำเสนอผ่านจอภาพ เพื่อศึกษาด้วยตนเอง
4. เอกสารประกอบการบรรยายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Lecture Notes) หมายถึง เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์
5. ไฟล์ภาพเคลื่อนไหวและเสียงดิจิทัล (Video File and Digital Sound) ได้แก่ ภาพเคลื่อนไหว หรือเสียงที่นำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นวัสดุประกอบการศึกษาหรือใช้ในการอบรม โดยนำเสนอในรูปแบบของมัลติมีเดีย (Multi-media)
6. เอกสารไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย (Hypertext and Hypermedia Document) ได้แก่ ไฟล์เอกสารต่างๆ ในรูปแบบของ HTML Files ซึ่งนำเสนอผ่านบราวเซอร์ประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง และการเชื่อมโยงไปส่วนต่างๆ (Link) ที่เกี่ยวข้อง

บทสรุป

นอกจากที่ครูสอนภาษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จะเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ให้กับผู้เรียนแล้ว ยังต้องจะต้องเป็นผู้จัดกิจกรรม (manager) เสริมบทเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจากเจ้าของภาษาโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี สื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์

นวัตกรรมยุคใหม่ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์บนเว็บ, สไลด์อิเล็กทรอนิกส์, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, เอกสารประกอบการบรรยายอิเล็กทรอนิกส์, ไฟล์ภาพเคลื่อนไหวและเสียงดิจิทัล, เอกสารไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียได้ด้วยตนเอง อีกทั้งครูสอนภาษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ยังสามารถใช้สื่อ เช่น Websites, YouTube, PowerPoint, Facebook, LINE, Digital Learning Sources, Radio, TV, Printed Materials etc. ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

บรรณานุกรม

- จักรพรรดิ คงนะ. 2550. มหาวิทยาลัยศิลปากร การพัฒนาแบบฝึกการอื่นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่นตอนต้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหลวงพ่อเข้มวัดตาก้องอนุสรณ์จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. 2555. วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21, พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- อิฐฐารมณ มิตสุวรรณ สิงหรา. 2551. ผลการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้คำศัพท์และทักษะการสื่อสารในรายวิชา ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2 . ทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนาประจำปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พรพิมล แซ่เฮ้ง ILP พิชิตการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ <http://www.lib.hcu.ac.th/KM/wp-content/uploads/2016/05/815.15.pdf>
- กาญจนา ปราบพาล. 2541. ครูสอนภาษาและบทบาทที่ต้องปรับเปลี่ยน. ในฐานข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ <http://pioneer.chula.ac.th/~pkanchan/pdf/article1.pdf> ภาษาปริทัศน์ ปีที่ 17
- ดิเรก พรสีมา “ครูไทย 4.0” ในฐานข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=46603&Key=news_research. วันที่ 4 พ.ย. 2559. จากหนังสือพิมพ์มติชน
- นวพร ชลารักษ์. 2558. บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. ในฐานข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ <http://journal.feu.ac.th/pdf/v9i1t2a10.pdf> วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 หน้า 64-71.
- พรพิมล รียาย และธนากร ขำศร. 2555. การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย. คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.